

THƯ NÀY BIẾT GỬI CHO AI

Sài Gòn lúc này đã sang tháng 7 mưa ngâu. Mây đổ
chì trên đầu thành phố, mưa lâm râm suốt ngày.
Không có ông bạn nào tới chơi. Một mình. Còn
nhớ mấy câu thơ đã viết:

Chờ mãi, trà nguội, rồi

Phải pha ấm khác thôi

Không vái thần vái thánh

Chỉ vái bạn qua chơi.

Gặp được bạn thì lại viết:

Bạn ta tay chấp, lưng khòm

Miệng ngậm ba tiếng, mắt còn lim dim

Ta nghe như tiếng lưa chìm

Qua chơi sao vẫn mãi tìm ý thơ.

Bạn bè gặp nhau đó, rồi xa nhau đó, làm sao đoán
được ý ông thiên lôi. Đã từng nghe người ta nói: sống
ở đời, đi thì sẽ gặp, tìm thì sẽ thấy, gõ (cửa) thì sẽ mở.
Có đúng thế không? ngày trước đã có cái thuyết hoài

nghi. Chẳng tin ai cả. Cái gì cũng có hai mặt, thế mới hợp lẽ trời. Ông nhà thơ nào đó đã viết, tôi nhớ đại khái: Trong gặp gỡ đã có mầm ly biệt. Cuộc đời con người là cả một mớ mâu thuẫn: Khổ đau và hạnh phúc, sống và chết, nước và lửa, âm và dương... những cặp phạm trù đó làm kiếp người cuồng quay nhưng có làm con người liễu ngộ không? Ông Khổng Tử thế mà khôn, dạy thiên hạ muốn sống sót hãy bám lấy cái thuyết Trung Dung của ông. Mấy ngàn năm sau, ông Lâm Ngữ Đường hết lòng ca tụng cái thuyết này. Triết học Đông phương cũng thường nói trên thì có trời, dưới thì có đất, ở giữa thì có TA. Thế nhưng TA có làm chủ được trời đất không? Theo quy luật muôn đời, con người không làm sao thoát khỏi cái vòng kim cô sinh lão bệnh tử. Trời thì mung lung nhưng đất thì cụ thể, xác định được, bởi đó là cái nơi ta chui xuống để trốn nợ đời. Bi kịch của con người là ở điểm này chẳng? Có một điều chắc chắn: sống là khao khát. Con người khao khát sống và sống để khao khát, khao khát cái gì? Chân thiện mỹ chẳng? Thì cứ cho là như vậy đi. Kể cả cái chuyện trường sinh bất tử nữa. Khao khát giống như hỏa diệm sơn, không bao giờ tắt. Khao khát là phủ nhận những giới hạn của con sống. Để bay bổng. Để thăng hoa. Con người muốn đi đâu đâu nữa kia. Gặp ai nữa kia. Gặp cái gì nữa kia; chứ thực không muốn chui rúc vào cái khối ba chiều thực tại. Thế nhưng, đã bao thiên niên kỷ rồi, con người tìm mà chẳng gặp, đi mà chẳng tới, gõ (cửa) mà không ai mở. Nhà thơ Giả Đảo đời Đường có làm bài thơ ngắn như sau với tựa đề “Tầm ẩn giả bất ngộ”:

Tùng hạ vấn đồng tử

Ngôn sư thái được khú

Chỉ tại thử sơn trung

Vân thâm bất tri xứ.

(Dưới thông hỏi chú tiểu đồng. Thưa: Thầy hái thuốc nên không có nhà. Thầy đi đâu đó không xa. Núi đầy mây phủ, biết là nơi đâu - theo TTS).

Có lẽ Giả Đảo thất vọng ghê gớm. Đi mà không gặp. Tìm mà chẳng thấy.

Lại nhớ đến Vương Vũ Xung, một nhà thơ cũng đời Đường ít người nhắc đến. Trong cái tiết xuân nồng nàn sắc đào, sắc mai, ai cũng vui, cũng hứng khởi. Vậy mà ông vẫn ung dung tự tại với mấy trang sách thánh hiền, chẳng cần hoa, cũng chẳng cần rượu.

THANH MINH

Vô hoa vô tửu quá thanh minh

Hứng vị tiêu nhiên tự dã tăng

Tạc nhật lân gia khát tân hỏa

Hiểu song phân dữ độc thử dăng

Xin chuyên ngữ:

Thanh minh không rượu, không hoa

Vẫn vui như vị sư già dưới quê

Hôm qua lửa mới xin về

Châm đèn đọc sách đề huề bên song

Phải chăng Vương Vũ Xung may mắn hơn Giả Đảo?

Thôi, lan man mãi làm gì, cái chuyện muôn đời tắc tị ấy. Chép mấy bài thơ Đường luật (phá cách một chút) gửi mấy ông bạn già Chu Văn An xa xưa, để cười với nhau trong cái tiết mưa ngâu này:

Bài 1: Sáng thức dậy, đọc thơ Đường

Nhớ anh, ngồi đọc cuốn thơ Đường
Dậy sớm pha trà sen ướp hương
Dưới chân chú cún còn say ngủ
Trên bàn phơ phát khói như sương
Ba câu thế sự không buồn nhắc
Một côi tâm linh phủ chiếu giường
Mộng con, mộng lớn bay đâu cả
Chân tướng soi vào cũng thẹn gương.

Bài 2: Rủ nhau đi uống cà phê sáng

Thu Hoài, Mã Đá cũng gần nhau (1)
Biết uống cà phê ở chỗ nào
Vài ba ông bạn ngồi như phỗng
Một tách đen đen khói bốc cao
Muốn làm “bà tám” mà không được
Chỉ thấy môi cười lúc đổi trao
Buổi sáng trời gieo cơn gió lạnh
Không mưa, không nắng, cũng không màu.

TRẦN QUANG NHIẾP

---

(1) 2 QUÁN CÀ PHÊ QUEN THUỘC